

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שעניינו

שיתוף פעולה בין חברות ניהול הנפקות לשם ניהול הנפקת ענבר ליס

ופיננסים בע"מ

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים") להסדר כובל. במסגרת ההסדר מבקשות כלל פיננסים חיתום בע"מ (להלן: "כלל פיננסים") ופועלים אי.בי.אי – חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "פועלים אי.בי.אי") לשתף פעולה בניהול הנפקה של ענבר ליס ופיננסים בע"מ (להלן: "ענבר"). על פי הנמסר, ענבר שוקלת לצרף לניהול ההנפקה עוד שלושה מנהלי הנפקה נוספים, בעלי נתח שוק קטן בניהול הנפקות, שזהותם טרם נקבעה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו צפוי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

ב. רקע

במכתב מיום 8 בדצמבר 2003 קבע קודמי, לאחר בחינת תחום ניהול ההנפקות, כי הסדר של חבירה בין מנהלי הנפקות לדבוקה אחת, קונסורציום מנהלי הנפקה, הינו הסדר כובל. עם זאת, באותה הזדמנות הובהר כי "בכך אין כדי להטביע עליו תו קונקלוסיבי של אי חוקיות. יכול ובנסיבות מסוימות, יהא בצידו של הסדר כזה יתרון של יעילות ואף קידום התחרות ובשל כך ייהנה הוא מפטור סוג, היתר או אישור פרטני"¹.

במכתב מיום 4 בפברואר 2004 קבע קודמי רשימת תנאים שבהתקיימם לא יהיה צורך להפעיל את מערך האכיפה של חוק ההגבלים העסקיים לגבי חברות של מנהלי הנפקות. שיתוף הפעולה נשוא החלטתי זו אינו חוסה תחת אותם תנאים, ובעיקר מגבלת נתח השוק שנקבעה במסגרתם. עם זאת, גם במכתב זה הודגש כי "אין משמעות הדברים כי לא יותרו - לפי בקשות ספציפיות שיוגשו - גם חברות אחרות של מנהלי הנפקות, החורגות מתנאים אלה. ברם, אלה עשויות לזכות באישור או בפטור, בהתחשב בנסיבותיו הספציפיות של המקרה, ולאחר בירור וליבון ההצדקות הקונקרטיות, ככל שיועלו לגביהן"².

על רקע זה באה בפניי בקשת הפטור הנוכחית.

¹ בסעיף 10 למכתב.

² בסעיף 9 למכתב.

ג. ההסדר

החברה המונפקת, ענבר, הינה חברה ציבורית העוסקת הפועלת בשוק ההון, בין היתר, בניהול פוזיציות נוסטרו, בנגזרים ואופציות, בייצור והפצת מוצרים פיננסיים מתקדמים וכן בתחום העמדת אשראי חוץ בנקאי לעסקים קטנים ובינוניים. ענבר מבקשת לצאת בהנפקה לציבור של מניות, איגרות חוב סטרייט וכתבי אופציה לאגרות חוב סטרייט בהיקף כספי של עד 100 מיליון ₪.

ההסדר נשוא החלטתי זו הינו חבירתן של כלל פיננסים ופועלים אי.בי.אי אליהן צפויים להצטרף עוד שלושה מנהלי הנפקות נוספים בעלי נתח שוק קטן, שזהותם טרם נקבעה, לצורך ניהול במשותף של הנפקת ניירות הערך של החברה המונפקת.

ד. השפעת ההסדר על התחרות

לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, הגעתי לכלל מסקנה, כי ההסדר אינו צפוי להוביל לפגיעה של ממש בתחרות.

ראשית, החבירה העומדת לבחינתי צפויה להשתרע על שחקנים מכל קצוות הקשת הענפית: בנקים ושאינם בנקים, גופים קטנים כגדולים.

שנית, נתח השוק המצרפי של מנהלי ההנפקה שצפויים לחבור בהנפקה נשוא החלטתי זו אינו צפוי לחרוג בצורה מהותית מ-40%, קו הגבול אותו קבע קודמי (במכתב מיום 4 בפברואר 2004) כמחייב הגשת בקשת היתר ספציפי במקרה של שיתוף פעולה בניהול הנפקה.

בהתחשב בעובדה כי אין עסקינן בשיתוף פעולה בין כל הגורמים הגדולים והמשמעותיים בענף, ובהתחשב בכל האמור לעיל, איני רואה סיבה למנוע את החבירה.

ה. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ג שבט תשס"ז

1 בפברואר 2007